

треба такође да узимају у обзир и међународне правне норме и начела који нису обавезујући за њихове државе, али су у корелацији са демократским стандардима и моралним и правним системом вредности њихових држава. Такође треба истаћи да одлуке уставних судова о тумачењу и примени међународних докумената могу позитивно утицати на правно размишљање свих судија националних судова, а тиме и предодређивати њихову даљу судску праксу.

Још један значајан фактор који треба имати у виду јесте да уставни судови начела кривичне правде не тумаче одвојено, већ у корелацији уставних норми својих држава и норми међународног права.

Професор доктор Jan Filip.

Судија Уставног суда Чешке Републике.

ПОЛОЖАЈ И ПЕРСПЕКТИВА УСТАВНОГ СУДСТВА. УТИЦАЈ УСТАВНОГ СУДСТВА БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ НА РЕПУБЛИКУ ЧЕШКУ.

Јубилеј коме је посвећена ова конференција представља за Републику Чешку, а рекао бих и за Републику Словачку, подсетник на важан корак који су начиниле Југославија и њене федеративне републике и аутономне покрајине у условима једног другачијег друштвеног поретка. Тај корак је био значајан за Републику Чешку јер је прва уставна одредба* о уставном судству усвојена управо овде, у Београду, 1963. године. Подједнако важно било је и то што се није остало само на речима, већ је контрола постала део државне извршне власти чији се рад могао оценити. Ово је био један од аргумената за увођење уставног судства, током „прашког пролећа“ 1968. године, у систем државних органа чехословачке федерације. Тадашња Југославија и њени федеративни делови су, на тај начин, у пракси показали да чак и у једној комунистичкој земљи, чији устав прокламује начело владавине народа и „скупштински систем“ (чувена дисертација Павла Николића), може функционисати судска оцена уставности, иако је било неизбежно да она одражава специфичности система који се одликовао хегемонијом једне политичке партије. Упркос томе, треба ценити тај храбар и важан корак. Иако он није био први покушај да се контрола уставности уведе у једну комунистичку федерацију, био је први стваран и успешан корак, који је оставио значајног трага у даљем развоју уставности у Чехословачкој.

Што се тиче питања заштите права појединца од повреде државних органа, важно је не заборавити да је Југославија била и прва међу бившим комунистичким земљама која је увела судски надзор над радом државних органа као правило, што у Чехословачкој није био случај све до 1991. године.

С обзиром на то да је законска одредба која је Врховни суд, чланом 43.